

Sivistystoimi koronan jälkeen

Miten korona vaikutti sivistystoimeen ja sen palvelujen järjestämiseen? Olemmeko siirtyneet johonkin uuteen? Miltä syksy näyttää?

Kuntamarkkinat 9.9.2020

@TerhiPaivarinta

Koronan ja poikkeusolojen vaikutukset opetus- ja kulttuuritoimessa - yleistä

- Viranomaisten antamat ohjeistukset ja suositukset on koettu tarpeelliseksi, mutta jatkuvat muutokset niissä ovat kuormittaneet kuntia ja vaikeuttaneet palveluiden järjestämistä
- Paikallisten ohjeiden jatkuva muuttaminen tai täydentäminen aiheuttavat toiminnassa epävarmuutta ja sekaannusta, joilla on vaikutuksia kuntalaisten palveluihin ja viestintään
- Altistumisten vuoksi määrätty karanteenit aiheuttavat sijaisjärjestelyitä ja haasteita toiminnan toteuttamisessa – erityisesti varhaiskasvatuksen osalta mitoitusten ylläpitäminen joissakin tilanteissa haasteellista
- Etätyökäytännöt käytössä laajasti niissä tehtävissä missä se on mahdollista

Koronan ja poikkeusolojen vaikutukset opetus- ja kulttuuritoimessa

Varhaiskasvatus ja perusopetus

- Varhaiskasvatukseen voinut osallistua koko ajan
- Perusopetuksessa syksyn osalta ei toistaiseksi laajamittaisia etäopetukseen siirtymisiä tai tarvetta poikkeuksellisille opetusjärjestelyille
- Yksittäisiä kouluryhmiä/luokkia tai oppilaita karanteenissa altistumisten vuoksi
- Koulujen tai päiväkotien kautta ei tiedossa tartuntaketjuja
- Varhaiskasvatuksen maksutuotot arviolta -20 % normaalista

Toisen asteen koulutus ja nuorisopalvelut

- Lukiokoulutuksessa etenkin abiturienteilla tapahtumassa siirtymää etäopetukseen syyskuussa syksyn yo-kokeiden turvaamiseksi – muutoin paikallinen tilanne ratkaiseva
- Ammatillisessa koulutuksessa hyödynnetään joustavasti etä- ja lähiopetusta paikallisen tilanteen mukaan.
- Nuorisopalveluissa lisätty jalkautuvaa työtä digitaalisen ja kasvokkaisen työn rinnalla, nähdään osana valmiustoimintaa.
- Kustannusten osalta ei merkittävää muutosta

Kulttuuri, liikuntatoimi ja vapaa sivistys

- Kulttuuritoimintaan ml kirjastot, taide- ja kulttuurilaitokset sekä liikuntapalveluihin on voinut kesäkuusta lähtien osallistua poikkeusjärjestelyillä.
- Etä- ja verkkopalvelujen kysyntä noussut: valtakunnallista eKirjastoa selvitetään.
- Paljon kulttuuritapahtumia on edelleen peruttu. Ohjeistukset epäselviä.
- Taiteen perusopetusta järjestetty kevään aikana etänä. Syksystä lähiopetuksena ja osin etänä.
- Vapaassa sivistystyössä etäopetusta, osin koulutusta peruutettu tai siirretty. Valtio korvannut nettomenetykset

Siirtyminen ”uuteen normaaliin”

- Normaal aikaan paluu tarkoittaa normaalia lainsäädäntöä; onnistuuko kevään käytännöistä poisoppiminen ja miltä osin se tarkoittaa paluuta vanhaan?
- Odottavatko huoltajat poikkeusajan valinnanmahdollisuuksia ja joustoja myös normaalilainsäädännön aikana?
- Miten löydetään hyvä uusi normaali: korona-ajan hyvien oppien vaaliminen
 - poikkeusolojen joustoista luopuminen
- Osaamiserot ja tuen tarve selviää tarkemmin, kun oppilaat/opiskelijat sekä opettajat palaavat kouluun -> rauhoitetaan paluu arkeen
- Pudonneiden kartoitus ja yhteydenotto; etsivä nuorisotyö ja oppilaitokset/koulutuksen järjestäjät
- Monialaisen yhteistyön tarve korostuu poikkeustilanteessa ja paluussa uuteen normaaliin; koulutus ja varhaiskasvatus eivät pysty ratkomaan kaikkea
- Tarvitaan tutkimuksia ja selvityksiä koronatoimenpiteiden vaikutuksista sivistyspalveluissa (mm Karvi)

Etäopetuksen mahdollisuudet tulevaisuudessa

- Etäopetukseen siirryttiin nopeasti – ”suuressa kuvassa” onnistuttiin hyvin
- Valmiudet etäopetukseen siirtymisessä vaihtelivat paljon
 - Kunnat, koulut, opettajat, oppilaat, huoltajat...
- Mahdollisuudet varautua ja valmistautua olemattomat, koska etäopetus tässä muodossa ei normaalilainsäädännön mukaan ole mahdollista.
- Mahdollistetaanko etäopetus myös normaalioloissa tulevaisuudessa?
 - Kunnista tullut vahvaa viestiä etäopetuksen puolesta
 - Koulutuksen saavutettavuus nyt ja tulevaisuudessa
 - Ministeri ja ministeriö suhtautuneet hyvin nihkeästi, samoin OAJ
 - Kuntaliitto haluaa edistää asiaa ja esittää mahdollisuuksien selvittämistä ja kokeiluja, jonka jälkeen lainsäädäntöön

Ajankohtaista

- **Oppivelvollisuuden laajentaminen**

- Budjettiriihi 14 - 15.9.2020
- HE annetaan eduskunnalle 5.10.2020
- Laki voimaan 1.1.2021
- Koskee keväällä 2021 perusopetuksen päättäviä
- Aikataulu ja rahoitus ongelmia

- **Koulutuspoliittinen selonteko**

- Lausuntokierros 11/2020
- Annetaan eduskunnalle 2/2021
- Nykytila, tavoitetila 2030, toimenpiteet
- Selonteossa tärkeitä linjauksia myös kuntien näkökulmasta
- Väestönkehitys, ikäluokkien kehitys, kasvukunnat – supistuvat kunnat, koulutuksen saavutettavuus, kuntien velvoitteet, perusrahoituksen vahvistaminen, osaaminen ja alueiden elinvoima...

**Hyvää syksyä – olkaa
yhteydessä!**

Terhi Päivärinta

Terhi.paivarinta@kuntaliitto.fi

Puh. +358 50 5904796

@TerhiPaivarinta

www.kuntaliitto.fi

The background features a vibrant, abstract design. On the left, there are thick, textured brushstrokes in shades of pink and light blue. The right side of the image is a solid, deep blue, which is sparsely decorated with numerous small, black, irregular dots of varying sizes. The overall composition is modern and artistic.

KUNTA LIITTO